

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, straceniu pracy, przerwaniu komunikacji, abonent nie ma prawa żądać postterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 linij 10 gr., za reklamy na str. 4-linij. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym sędziarstwie należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisanie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 129

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 2 listopada 1933 r.

Rok XII

Sąd doraźny w Poznaniu Francuz o Pomorzu i o polskiej polityce zagranicznej

POZNAŃ. Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu odbyła się rozprawa w trybie doraźnym przeciwko sprawcom zbrojnego napadu na ambulans pocztowy w Głównej pod Poznaniem, dokonanego w dniu 1 sierpnia, Pawłowi Weberowi i Antoniemu Krawczykowi. W dniu tym, w chwili, gdy urzędnicy pocztowi przewozili wózkiem kwotę 16 tys. zł. drogą przez las, bandyci nadjechali autem i potracili wózek, pozorując zderzenie aby odwrócić uwagę konwojentów. Samochód

z powodu rzekomego uszkodzenia zatrzymał się, a w tym momencie wyskoczyli z niego wyżej wymienieni bandyci w maskach na twarzy, uzbrojeni w rewolwery.

Steroryzowawszy urzędników, zaczęli się dobierać do kasy. Nagle jednak nadjechał inny samochód, z którego wypadli policjanci. Policja ujęła bandytów. Kolo godz. 16-tej zapadł wyrok, mocą którego Krawczyk został skazany na 5 lat, a Weber na 1 i pół roku ciężkiego więzienia.

We francuskim tygodniku alzackim pt. „L'Alsace française” ukazał się wstępny artykuł napisany przez Max Lutiusa pt. „Korytarz polski”. Artykuł ten napisany ze znajomością przedmiotu, omawia zagadnienie Pomorza z punktu widzenia historycznego, etnograficznego i gospodarczego (ze szczególnym uwzględnieniem roli Gdańska i Gdyni), poczem kończy się następującą konkluzją:

„Historycznie i etnograficznie „korytarz” jest polski. Prawa Polski do tej prowincji są prawami naturalnymi, ponieważ ludność jej w swej ogromnej większości jest polska. W przeciwieństwie do tego natomiast prawa Prus są oparte wyłącznie na podboju z r. 1772. Ponadto zaś, niezależnie nawet od wszelkich względów sprawiedliwości lub poszanowania woli ludności, posiadanie „korytarza” dla Polski jest żywotną koniecznością, podczas gdy oddzielenie Prus Wschodnich rani tylko miłość własną Prus, ale nie Niemiec, gdyż Nadreńcyk lub Bawarczyk zapatruje się na sprawę „korytarza” z doskonałą obojętnością.

W takich warunkach sprawa „korytarza” polskiego dla Francji nie istnieje. Nie uznać całkowicie tezy polskiej w tej kwestii

byłoby to legalizowanie a posteriori tego, co słuszenie nazywaliśmy zawsze jedną z największych zbrodni historycznych. Ale byłoby to również — a trzeba to powiedzieć otwarcie — niezrozumienie naszych własnych interesów najbardziej istotnych. Zmartwychwstanie Polski, jak to stwierdzili Bismark i Bülow, jest osłabieniem nie Niemiec, ale Prus. Któż jednak śmiałyby twierdzić, że w interesie Francji i całej Europy nie leży osłabienie tego kraju, który był zawsze czynnikiem niepokoju wobec swych sąsiadów.

W pewnych środowiskach wyrażano obawę — konkluduje p. M. Lutius — aby niezależność, której dowodów daje coraz więcej polska polityka zagraniczna, nie zmniejszyła nieco solidarności więzów, jakie nas łączą z Polską. Jest to — moim zdaniem, obawa zupełnie chimeryczna. Przez logikę rzeczy Francja i Polska, posiadając interesy identyczne, posiadać będą zawsze politykę zagraniczną równoległą. A Francja nie powtórzy błędów Sadowy... Zresztą należy cieszyć się z tego, że Polska prowadzi własną politykę. Jest to bowiem dowód, że po okresie odbudowy, wypełnionej troskami i zadaniami powojennymi, Polska czuje się dziś w posiadaniu wszystkich swych sił i jest pewna swej przyszłości, jako wielkiego państwa”.

Manifestacja Sokola

W niedzielę odbyła się w Lucynie na pograniczu czechosłowacko-niemieckim wielka manifestacja sokolstwa czecho-słowackiego pod hasłem: „Za republikę i jej obronę”. W manifestacji wzięło udział około 40.000 osób.

Na trybunach powiewały chorągwie o barwach czechosłowackich i polskich. Przemawiał m. in. przedstawiciel armii czechosłowackiej gen. Koutniak, który oświadczył, że każda próba oderwania od republiki choćby najmniejszego skrawka ziemi spotka się ze zwartym oporem całego narodu czechosłowackiego i jego armji, która — zdaniem generała — jest jedną z najlepiej przygotowanych i wyposażonych technicznie.

„Gdyby sąsiedzi nasi zapragnęli czynów wojennych — mówił gen. Koutniak — szaleństwo to zakończyłoby się dla nich największą

klęską”. Obecni na manifestacji sokoli polscy śląska czechosłowackiego byli przedmiotem wielkiego zainteresowania i żywiołowych owoacyj. Co chwila padały okrzyki: „Niech żyją bracia Polacy”.

Pod koniec manifestacji odczytano rezolucję, w której zgromadzeni ślubują ostro odeprzeć jakiegokolwiek usiłowania rewizji granic i traktatów pokojowych.

Symulant czy obląkaniec

Niedawno poruszyliśmy sprawę ohydnych mordercy Henryka Okonka w związku z procesem karnym, jaki miał przed kilku dniami w Toruniu jego ojciec.

Obecnie donoszą z Warszawy, że tamtejszy

Sąd Apelacyjny ponownie rozpatrywał sprawę Okonka junjora, skazanego jak wiadomo, na bezterminowe więzienie za zabójstwo seminarzystki Ireny Kudlińskiej.

Obroncy dowodzą, że zbrodniarz jest niepoczytalny, i jako dowód tego, wskazują na fakt, że po dokonaniu morderstwa Okonek zemdlął.

Miał on, zdaniem obrony, popełnić samobójstwo, lecz na widok krwi zamordowanej ofiary zasląbił.

Okonek utrzymywał, że oboje postanowili dokonać wspólnego samobójstwa i zaraz po zbrodni wszedł do wanny, aby tam poderżnąć sobie żyły. Tezę taką podważa zeznanie lekarza, który zjawił się na miejscu i stwierdził, że ohydny zbrodniarz symuluje omdlenie.

Mają być powołani nowi psychiatrzy.

POSIEDZENIE PLENARNE SEJMU.

Marszałek Świtalski zwołał plenarne posiedzenie Sejmu na dzień 3 listopada br. na godz. 10-tą rano.

Porządek dzienny tego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie projektu ustawy skarbowej wraz z preliminarzem budżetowym na okres od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r.

UROCY HEL BYŁ DAWNIEJ KOLONJĄ PRZESTĘPCÓW.

Podczas okupacji Niemców na Helu znajdowało się więzienie dla przestępców. W domu, w którym ich umieszczano, mieszkała obecnie robotnicy leśni. Przestępców których na półwysep wysyłano zatrzymywano już tu na zawsze. Półwysep nadawał się specjalnie na te cele, ponieważ był mało zaludniony, a ucieczka bardzo utrudniona.

Zakład ten mieścił 200 przestępców i 60 dozorców. Obecne piękne zalesienie od strony Bałtyku, to dzieło dokonane ręką tych więźniów. Dziś jeszcze prowadzą szynę od samego więzienia do morza. Na szynach tych jeździła mała kolejka z lokomotywą, w której dojeżdżali skuci po czterech więźniowie do plantacji, nie mającej żadnej łączności ze wsią. Odziani byli w drelichowe brzozy ubrania, do tego nosili czarne chustki na szyji i pantofle drewniane, holenderskie.

W roku 1911 kilku więźniów zbuntowało się, chcąc się oswobodzić i zamordowali jednego z dozorców. W miejscu, gdzie złożono zwłoki dozorca, postawiono skromny pomnik, który dziś jeszcze można oglądać.

W pobliżu tego grobu i dawnego więzienia postawiono kapliczkę katolicką.

Wojna rozwiązała tę placówkę, ponieważ wszystkich więźniów wysłano na pole bitwy.

Ostrożny głos o stosunkach polsko-gdańskich

Paryż. „L'Ere Nouvelle” (dziennik zbliżony do Herriota) zamieszcza obszerny artykuł, poświęcony stosunkom polsko-gdańskim i omawiający ostatnio podpisane dwa układy pomiędzy Polską a W. Miastem oraz wymianę wizyt oficjalnych, która odbyła się pomiędzy Warszawą a Gdańskiem.

Autor artykułu, deputowany Poitevin, donosi fakt, że Polska stale dążyła do pokojowego współżycia z Gdańskiem i stale szanowała prawa kulturalne W. Miasta.

Opinia międzynarodowa — pisze pan Poitevin — musi zarejestrować z dużym zadowoleniem objawy polepszenia się stosunków polsko-gdańskich. —

Jednakowoż nie należałoby wyciągać ostatecznych wniosków z tej zmiany, jaką cechuje w ostatnich czasach stanowisko władz gdańskich. — Jeżeli bowiem hitlerowski senat Gdańska ustosunkował się poprawnie wobec Polski, to czyni tak niewątpliwie w myśl wskazówek Berlina.

Rozwój stosunków polsko-gdańskich zależy tedy będzie od rozwoju stosunków pomiędzy Rzeszą a Polską. Dalszy układ stosunków polsko-niemieckich jest rzeczą nieznaną, a ostatnie manifestacje hitleryzmu nie przyczyniają się do wyjaśnienia perspektywy na przyszłość.

Burze z piorunami

TERNI. Gwałtowna burza piorunowa spowodowała obsunięcie się góry w miejscowości Collestata. Około 500 m. sześciennych ziemi zawałiło drogę, prowadzącą do Valnerina, uniemożliwiając komunikację kołową. W Collestata uderzenie pioruna spowodowało zawalenie się mostu, a ulewny deszcz, zwłaszcza w górach spowodował wzebranie strumienia na skutek którego utonął w nurtach 12-letni pastuch.

MEDJOLAN. W północnych Włoszech, zwłaszcza w okolicach jeziora Como przeszły gwałtowne burze piorunowe, powodując olbrzymie straty. W Calciago jeden z piorunów uderzył w dom niejakiego Casati'ego powodując śmierć szesnastoletniego chłopca i niebezpieczne poranienie żony właściciela domu. W innych miejscowościach uderzenia runów uderzył w dom niejakiego Casati'ego no ugasić.

Dział gospodarczy

PRAKTYCZNE. WSKAZÓWKI ROLNICZE NA LISTOPAD.

Sprawdzać, czy kopce z jarzynami są dobrze ochranione przed mrozem...

Na łakach rozsiewać sztuczne nawozy i bronować lekko.

Wywozić obornik na pola, póki nie nadjeżdżą mrozy.

W spichrzu przesywać często wymlócone zboże, aby nie zatechło.

W stajni starać się o poprawę inwentarza; poić odstającą wodą...

Bydło opasowe dobrze odżywiać. Krowy cielne, odstawić osobno...

W lesie aż do pierwszych mrozów siać jodły i drzewa szpilkowe...

WSKAZÓWKI OGRODNICZE NA LISTOPAD.

W ogrodzie owocowym przekopać ziemię pod drzewami i zasilić nawozem naturalnym...

W szkółce zabezpieczyć delikatniejsze drzewa i krzewy od mrozu...

W ogrodzie warzywnym przygotować komposty z wszelkich możliwych odpadków.

LISTOPAD W GOSPODARSTWE WIEJSKIM.

Gniazda zarodowe drobiu muszą być w listopadzie, a najpóźniej w grudniu...

Już teraz powinno się zamówić jaja do wiosennego lęgu, lub nabyć gniazdo zarodowe...

Nadliczbowe sztuki trzeba sprzedać w grudniu, bo zaduża liczba samców...

unormowane, aby się drób nie zapisał, a jednak miał z czego wytwarzać jaja.

Maciory prośne przy ograniczonym ruchu nie powinny być zapasane.

WAŻNE DLA ROLNIKÓW.

Nakładem Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego ukazała się ostatnio broszurka p. Dr. Zakrzewskiego...

Broszurę tą w cenie 50 gr. każdy nabyć może w sekretariatach powiatowych...

KOMUNIKAT.

Pom. Tow. Rolnicze przypomina wszystkim zainteresowanym, że termin składania podań...

- 1) tytułem opłaty manipulacyjnej O. U. Z. w Grudziądzu... 2) dokumenty, stwierdzające przerachowanie hipotek...

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze w Toruniu.

SZACUNKI KAMERALNE DLA BANKU AKCEPTACYJNEGO.

Ważne dla gospodarstw do 50 ha.

Gospodarstwo rolne do 50 ha, które nie mają szacunków, a chcą wykorzystać ulgi przy pomocy Banku Akceptacyjnego...

Ponieważ ogólne normy szacunkowe podane w okólniku Banku Akceptacyjnego z dnia 5. X. 53 r. są zbyt niskie...

W każdym bądź razie P. T. R. zwraca zainteresowanym szczególnie uwagę, iż w okólniku powyższym Bank Akceptacyjny przewiduje, że w wypadku...

SKŁADKI OGNIOWE BĘDĄ PŁATNE W DWÓCH RATACH.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze już od kilku lat czyniło zabiegi, aby składki ogniow...

we do Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (dawnie Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń w Toruniu) były płatne w dwóch ratach...

Jak się obecnie P. T. R. dowiaduje, zabiegi jego odniosły pożądany skutek, albowiem Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych postanowił...

Wobec tego komunikujemy naszym członkom, iż od stycznia 1954 r. składka ogniowa do Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych będzie płatna w 2 ratach...

VII POMORSKA WYSTAWA DROBIU, GOŁĘBI, KANARKÓW, PSÓW I ZWIERZĄT FUTERKOWYCH W TORUNIU.

Wystawa powyższa, która się odbędzie od 4 do 7 listopada br. (włącznie) w Toruniu w hali wystawowej...

Zgłoszono około 3.000 eksponatów i to kur, indyków, gęsi, kaczek, królików, lisów srebrnych, szopów, norek, owiec karakułowych, kotów, psów, gołębi pocztowych...

Otwarcie Wystawy nastąpi w sobotę, dnia 4 listopada br. o godz. 11 przed poł. Zwiedzanie Wystawy przez publiczność codziennie od godz. 9 rano do godz. 19-tej.

Bilet wstępu wynosi 50 gr od osoby. Zwiedzający Wystawę korzystają z 50 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej do miejsca zamieszkania.

Informacje dla osadników

Osadnicy rentowi

Jak już donosiliśmy poprzednio, na mocy rozporządzenia rady ministrów renty osadników, którzy nabyli swe osady na terenie woj. pomorskiego...

Chcą ułatwić czytelnikom naszym starania o uzyskanie obniżki podajemy poniżej wzór wniosku jaki należy składać do Okr. Urzędów Ziemi.

WZÓR WNIOSKU. (Miejscowość) dnia ... 1953 r. Wniosek osadnika (imię i nazwisko) (miejscowość, poczta i powiat) o obniżenie renty na osadzie nr. ... Do Okręgowego Urzędu Ziemi.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 1953 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 73, poz. 552) wnoszę o obniżenie przeliczenia należności Skarbu Państwa z tytułu długu rentowego...

Osadę o obszarze ... (ilość hektarów) ... nabyłem ... (dzień, miesiąc - rok) ... od ... (nazwisko poprzednika) ... za cenę ... (wymienić ilość mrk. zapl. za osadę według kontraktu).

Odpis kontraktu, który zawarłem w ... (miejscowość) ... w kancelarii adwokata ... (nazwisko adw.) ... załączam.

Podpis: (nazwisko i imię)

1 załącznik! Do wniosku takiego należy dołączyć odpis kontraktu, zawierającego przy kupnie osady, jako dokumentu stwierdzającego gdzie, kiedy i za jaką sumę marek została osada nabyta...

Nowe ustawy

Warszawa. (Pat.) W dniach 29 i 30 października ukazały się dwa nowe Dzienniki Ustaw R. P. Nr. 84 i 85.

W numerze 84 ukazały się m. in. następujące rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, noszące datę 27 bm.:

- o prawie celnem, o podwyższeniu emisji pożyczki wewnętrznej, o poborze 10 proc. dodatku do państwowego podatku gruntowego i przemysłowego...

URZĘDOWE SPRAWOZDANIE TARGOWE KOMISJI NOTOWANIA CEN

Poznań dnia 27. 10. 33 r.

Table with 2 columns: Product type (e.g., Węże, Buhaje, Krowy, CIELETA, ŚWINIE) and Price range (e.g., 70-74, 60-64, 44-48).

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Bydgoszcz, dnia 28. 10. 1933 r.

Table with 2 columns: Commodity (e.g., Żyto, Pszenica, Jęczmień browarowy) and Price (e.g., 14,25-14,50, 19,25-19,75).

